הלכה · משנה תורה · מפרשים · חשק שלמה · ספר זרעים

חשק שלמה על משנה תורה, הלכות מעשר שני ונטע רבעי

רבי שלמה הכהן מווילנה

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

חשק שלמה על משנה תורה, הלכות מעשר שני ונטע רבעי

רבי שלמה הכהן מווילנה

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/חשק-שלמה-על-משנה-תורה-הלכות-מעשר-שני-ונטע-רבעי/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה 39-202611200317v של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ה 4
הלכה ד 4
פרק ו 4
הלכה יד 4
הלכה טז 5

פרק ה

הלכה ד

בכ"מ, ומפרש רבינו דמיעוטא היינו שאינו מוסיף חומש. ונ"ב נראה שהכריח לרבינו לפרש כן מחמת קושיית התוס' שם בב"מ דלמ"ד אין בחומשו דמנ"ל מקרא למעט דאינו בר פדיון דטפי הו"ל למדרש דאינו מוסיף חומש ולכן פירש רבינו דמ"ד אין בחומשו ס"ל באמת דאין המיעוט רק דא"צ חומש אבל מ"מ בר פדיה הוא אבל הדבר תימה לי דאמאי לא הזכיר רבינו הדין דאם אין בו ש"פ לא תפיס פדיונו כלל דהא בזה ליכא פלוגתא כלל ובכולי סוגיא דב"מ ד' נ"ג מבואר דפחות מש"פ אינו בר פדיון רק לחזקיה יכול לחללו על מעות הראשונות וכל זה השמיט רבינו וגם הדבר תימה דלפי פירוש רבינו דאם אין בחומשו נפטר מן החומש לגמרי למה דיו לחללו על מעות הראשונות כמו שכתב רבינו בהלכה ה' דהלא המעשר בעצמו יכול לחללו על ש"פ ובחומש הוא פטור לגמרי למה מתירין לו לחלל גוף המעשר על מעות הראשונות והדבר צ"ע:

פרק ו

הלכה יד

במל"מ, דין זה לכאורה סותר למש"כ בסוף הפרק דלא חשיב דבר שיש לו מתירין אלא היכא דאינו יכול להכניסו. ונ"ב הדבר פשוט דט"ס נפל בכאן בד' המל"מ וצ"ל דלא חשיב דבר שאין לו מתירין אלא היכא וכו' וכוונתו להקשות דמד' רבינו בכאן שכ' לפיכך אם נתערבו בירושלים אסורין בכל שהן משום שיכול לאוכלם במקומם בטהרה משמע דאם נתערבו חוץ לירושלים לא הוי דשיל"מ משום דצריך להוציא הוצאות להביאו לירושלים וגם אינו יכול לפדותו במקומו כגון במעשר שנכנס לירושלים ויצא או במעש' שאין בו ש"פ. [וגם לא היה מעות אחרים שכבר חילל עליהם פעם אחת דאל"כ בלא"ה הוי דבר שיל"מ דהרי יכול לפדותן] ולקמן בסוף הפרק משמע דדוקא אם אינו יכול להכניסן לירושלים כגון דנפלו מחיצות אז הוי דבר שאין לו מתירין אבל אם לא נפלו מחיצות שפיר הוי דשיל"מ ואף דצריך להוציא הוצאות ומיהו אינו קושיא כ"כ דהתם בסוף הפרק י"ל דמיירי שלא יצא מירושלים רק פסיעה אחת וכן כתבו התוס' בב"מ ד' נ"ג ד"ה וליהדר ולי"ל דעיקר הקושיא הוא מדתנא סתמא ושנכנס לירושלים ויצא ומשמע אפילו לא יצא רק פסיעה אחת חוץ לירושלים דא"צ להוציא הוצאות כלל ולכן הוצרך לתרץ דמיירי שנפלו מחיצות וא"כ י"ל דגם רבינו לקמן מיירי בכה"ג והעיקר קמ"ל דאף

דמחיצה לקלוט דרבנן מ"מ לא פליג רבנן בין איתנהו למחיצות ובין לתנייהו והלכך הוי דבר שאין לו מתירין:

הלכה טז

ואי אפשר לפדותו מאחר שנכנס ואע"פ שאין בו ש"פ. ונ"ב מה שנדפס נקודה אחר תיבת שנכנס הוא טעות והנקודה צ"ל אומר התיבות שוה פרוטה ורבינו ר"ל דאע"פ שאין בו ש"פ מ"מ לא מהני ליה פדיה אחר שנכנס וכוונתו להעתיק לשון התלמוד בב"מ ד' נ"ג דמקשה שם אי הכי מאי אין בו ש"פ אפילו יש בו נמי לא מבעיא קאמר לא מבעיא יש בו דקלטן ליה מחיצות אבל אין בו אימא לא קלטו ליה מחיצות קמ"ל ולכל זה כוון רבינו: